

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziielewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2019 r.

wniosku obwinionego **J.P.**

o wyłączenie SSN Małgorzaty Wąsek - Wiaderek od udziału

w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygn. IV KK 163/18

p o s t a n o w i ł:
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

J. P. został obwiniony o to, że w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w T., w okresie od 7 grudnia 2016 r. do 14 marca 2017 r., nie wykonał podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu pracy, tj. wyroku Sądu Okręgowego w T. III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, z dnia 7 grudnia 2016 r., sygn. akt IV P (...), w sprawie przywrócenia do pracy p. K.N. na poprzednich warunkach w pozwanym Zespole Szkolno - Przedszkolnym w T., na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 6 września 2016 r., sygn. akt IVP (...), tj. o czyn z art. 282 § 2 k.p.

Z wnioskiem o ukaranie obwinionego wystąpił Inspektor Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w R. (k. 1 - 2).

Sąd Rejonowy w T. wyrokiem z dnia 26 września 2017 r., sygn. akt II W (...):

- I. uznał obwinionego J.P. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 282 § 1 k.p. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 1.000 zł;
- II. zasądził od obwinionego na rzecz oskarżyciela posiłkowego K.N. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego;

III. zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania w kwocie 100 zł oraz opłatę w kwocie 100 zł (k. 53).

Powyższy wyrok został w całości zaskarżony przez obrońcę.

Po rozpoznaniu apelacji, Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 21 grudnia 2017 r., sygn. akt II Ka (...);

I. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił J.P. od dokonania zarzucanego mu czynu,

II. kosztami postępowania w sprawie obciążył Skarb Państwa,

III. zasądził od Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w T.) na rzecz obwinionego J.P. kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów obrony w sprawie (k. 82).

Od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w T. kasację na niekorzyść obwinionego J.P. złożył Prokurator Generalny.

Zarządzeniem z dnia 19 sierpnia 2019 r. wyznaczono termin rozprawy kasacyjnej w tej sprawie na 6 listopada 2019 r., godz. 9⁰⁰, oraz skład orzekający: Przewodniczący - SSN Tomasz Artymiuk, SSN Małgorzata Wąsek – Wiaderek i SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca).

W dniu 29 października 2019 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obwinionego J.P. o wyłączenie od udziału w sprawie SSN Małgorzaty Wąsek – Wiaderek. Uzasadniając ten wniosek J.P. podniósł, iż cyt. „Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę w sprawie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na wolne stanowisko na sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej w dniu 26 maja 2017 r. Prezydent RP czekał półtora roku, to jest do 8 listopada 2018 r., aby nominację sędzi Małgorzaty Wąsek - Wiaderek przyjąć. Z uwagi na liczne doniesienia medialne, które to pojawiają się w strefie publicznej, a także długi czas oczekiwania ww. sędziego na stanowisko w Sądzie Najwyższym, mam wątpliwości co do trybu oraz prawidłowości powołania sędziego Sądu Najwyższego Małgorzaty Wąsek - Wiaderek.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należy przypomnieć, że jednym ze standardów przyjmowanych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka jest domniemanie bezstronności sądu, które to domniemanie tylko wyjątkowo daje się podważyć (por. np. wyroki ETPCz: z dnia 9 listopada 2006 r., w sprawie *Sacilor – Lormines p – ko Francji*, z dnia

9 lutego 2012 r. Kinsky p – ko Czechy). Innymi słowy przekonanie strony postępowania o braku bezstronności i niezależności sędziego nie może samodzielnie o tym przesądzać.

Nie mogą być powodem wyłączenia sędziego od udziału w niniejszej sprawie wątpliwości obwinionego J.P. odnośnie czasu trwania postępowania w przedmiocie powołania Pani dr hab. Małgorzaty Wąsek – Wiaderek do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 5 czerwca 2012 r., K 18/09, zam. OTK – A 2012, nr 6, poz. 63, Trybunał Konstytucyjny, uznał za niezgodne z Konstytucją RP, rozwiązanie nakładające na Prezydenta RP obowiązek rozstrzygnięcia co do wniosku złożonego przez Krajową Radę Sądownictwa o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, w terminie miesiąca od daty przesłania uchwały zawierającej taki wniosek. W uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że nieokreślenie wprost terminu, w jakim Prezydent RP ma wykonać swoją kompetencję nie oznacza, że art. 179 Konstytucji RP w ogóle nie odnosi się do tej kwestii. Należy go bowiem odczytywać jako obowiązek Prezydenta RP działania niezwłocznego (bez zbędnej zwłoki). Interpretacja taka znajduje uzasadnienie między innymi w treści art. 126 Konstytucji RP. Przepis ten w ustępie 1 stanowi o charakterze urzędu Prezydenta RP, w ustępie 2 określa jego funkcje, zaś w ustępie 3 stanowi o sposobie działania Prezydenta RP i wskazuje, że kompetencje Prezydenta RP wynikają z dalszych przepisów konstytucyjnych bądź też z ustaw, uzupełniających te przepisy. Pozwala to na zrekonstruowanie następującego mechanizmu: Prezydent RP, jako najwyższy przedstawiciel państwa i gwarant ciągłości władzy państwowej, winien czuwać nad przestrzeganiem Konstytucji RP, stać na straży suwerenności państwa, nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium, posługując się w realizacji tych zadań kompetencjami ujętymi w Konstytucji RP i ustawach. Elementem tego mechanizmu jest więc także prawidłowa realizacja kompetencji w zakresie powoływania sędziów, polegająca na sprawnym działaniu Prezydenta RP w terminie niezwłocznym, którego długość będzie każdorazowo zależała od konkretnego postępowania nominacyjnego. Taka interpretacja dopuszcza możliwość zaistnienia w realizacji przez Prezydenta RP jego kompetencji uzasadnionego opóźnienia, mogącego powstać na przykład w wyniku analizy

kandydatur przedstawionych we wniosku Krajowej rady Sądownictwa, czy konieczności wstrzymania procedury nominacyjnej ze względu na toczące się w sprawie danego kandydata postępowanie dyscyplinarne. Tym samym pozwala na prawidłową realizację przez Prezydenta RP jego prerogatywy, umożliwiając mu dokonanie rzetelnej oceny kandydatur przedstawionych we wniosku Krajowej Rady Sądownictwa. Jest spójna z ugruntowanym poglądem, że rola Prezydenta RP w procedurze nominacyjnej nie sprowadza się tylko do roli „notariusza”, potwierdzającego podejmowane gdzie indziej decyzje, lecz dokonuje on samodzielnej oceny przedstawionych mu kandydatur i w konsekwencji może odmówić uwzględnienia wniosku Krajowej Rady Sądownictwa.

Powszechnie też przyjmuje się, iż procedura postępowania Prezydenta RP w przedmiocie nominacji sędziowskiej świadomie nie została poddana reżimowi postępowania administracyjnego, ani postępowania sądowoadministracyjnego (por. np. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 października 2012 r., I OSK 1874/12, LEX nr 1269629).

Powyższe nie oznacza jednak wykluczenia możliwości przyjęcia wadliwości aktu powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (postanowienia Prezydenta RP) w przypadku gdy:

1. podczas rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa doszło do popełnienia przestępstwa, ustalonego prawomocnym wyrokiem skazującym, które skutkowało podjęciem przez Krajową Radę Sądownictwa uchwały zawierającej wniosek o powołanie danego uczestnika postępowania (kandydata) do pełnienia urzędu sędziego (np. popełnienie przestępstwa fałszu dokumentu w zakresie treści przedstawionej Prezydentowi RP uchwały Krajowej Rady Sądownictwa zawierającej wniosek o powołanie do pełnienia urzędu sędziego);
lub
2. wykonanie przez Prezydenta RP jego konstytucyjnej prerogatywy w zakresie aktu powołania sędziego (art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji RP oraz art. 179 Konstytucji RP), które zostało następnie uznane za delikt konstytucyjny i za którą to czynność Prezydent RP został prawomocnie skazany przez Trybunał Stanu (por. D. Dudek, Prezydent a władza sądownicza (na marginesie uchwały Sądu

Najwyższego z dnia 31 maja 2017 r.), w: M. Serowaniec, A. Bień – Kacała, A. Kustra – Rogatka, *POTENTIA NON EST NISI DA BONUM*. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Zbigniewowi Witkowskiemu, Toruń 2018, s. 217 – 218).

W demokratycznym państwie prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, jakim jest Rzeczypospolita Polska (art. 2 Konstytucji RP), musi być bowiem zawsze przestrzegana rzymska paremia *ex iniuria non oritur ius* (z bezprawia nie rodzi się prawo/uprawnienie).

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak w postanowieniu.

as

ał